

Parlamentin Suomen tiedotustoimiston lehdistökahveilla näkemyksiään EU:n liittovaltiokehityksestä kertoivat Anneli Jäätteenmäki, Sari Essayah, Sampo Terho, Mitro Repo ja Petri Sarvamaa.

Mepit tekevät pesäeroa toisiinsa

Suomen europarlamentaarikot ovat eri mieltä siitä, onko merkkejä EU:n liittovaltiokehityksestä jo nähtävissä.

Samuli Rissanen

Eurovaalien läheisyys näkyi selvästi jo suomalaismeppien kuukausittaisilla pressikahveilla Euroopan parlamentin Suomen tiedotustoimistolla Helsingissä. Tiukkaa rajaa vedettiin niin europarlamentaarikkojen kuin parlamentin poliittisten ryhmienkin välille. Brysselin istuntoviikolta perjantai-aamuna kotimaan kamaralle saapuneet europarlamentaarikot ottivat lisäksi kantaa niin komission puheenjohtaja-kisaan kuin liittovaltiokehityksen tämänhetkiseen tilaan.

Suomalaismepeistä paikalle ehtivät Sari Essayah, Anneli Jäätteenmäki, Mitro Repo, Petri Sarvamaa ja Sampo Terho.

Kisa EU:n huippuvaroista käynnistyi

Eurovaalien jälkeiset henkilövalinnat puhuttivat jo pressikahveille kokoontuneita meppejä. EU:n viiden korkeimman viran tavoittelu käynnistyi, kun Euroopan parlamentin puhemies Martin Schulz avasi komission puheenjohtajapelin sosialistien osalta. Liberaaliryhmä ALDE:n suomalaismeppi Anneli Jäätteenmäki piti jopa todennäköisenä, että Schulz valitaan tehtävään. Hänen valintaansa komission johtoon saattaa edistää Saksan sisäpolitiikka ja Angela Merkelin pyrkimykset.

– Mikäli Saksaan syntyy suuri koalitio, niin se on

Sari Essayah'n mukaan meppien tekemää politiikkaa kannattaa arvioida sisällön eikä retorikan perusteella. Tosiasiat paljastavat suhtautumisen tärkeisiin kysymyksiin.

Merkelin/Saksan edun mukaista, Jäätteenmäki sanoi.

Kun Saksalla olisi sekä EU:n mahtimaan asema että komission puheenjohtajuus, ulottuisi Merkelin valta Jäätteenmäen mukaan ympäri Euroopan.

Suomalaismeppi arvioi, että Merkelin vaikein tehtävä lienee vakuuttaa oma oikeistopuolueensa siitä, että Schulzin valinta on oikea tapa edetä.

Jäätteenmäkikin muistutti, että komission puheenjohtajuus on kuitenkin EU:n 28 pääministerin huippukokouksessaan päättämä asia eivätkä he luovuta tärkeintä henkilö päätöstä muille.

Muutkin europarlamentaarikot arvioivat, että komission puheenjohtajan valinnassa edetään niinkuin aina ennenkin eli EU:n päämiehet sopivat keskenään asiasta. Vaalituloksellakin on merkitystä. EPP:n ehdokas nimetään Sari Essayah'n mukaan vasta ensi keväänä, maaliskuussa.

– Jos jotakin pitää veikata, niin ehdokas voi olla vaikka Irlannin pääministeri Enda Kenny. Nyt voisi olla pienen maan päämiehen vuoro ja valitseva kokouskin pidetään tällä kertaa Irlannissa, Essayah osallistui spekulointiin.

Oikeistopopulistit tiivistävät rivejään

Meppikahveilla puhuttivat niin ikään oikeistopopulistien pyrkimykset liittoutua keskenään ennen europarlamenttivaaleja. Tällä hetkellä puolueiden kirjo Euroopassa on valtava. Joukkoon luetaan poliittisia ryhmiä brittikonservatiiveista perussuomalaisiin. Aktiivisimmin liittolaisia on hakenut Ranskan Kansallinen rintama (Front National) Marine Le Penin johdolla.

Perussuomalaisten Sampo Terho kertoi, että tällä hetkellä euroskeptiset ovat jakautuneet Vapaa ja demokraattinen Eurooppa (EFD) ja Euroopan konservatiivit ja reformistit (ECR)-ryhmiin. Yhteensä parlamentaarikkoja molemmilla ryhmillä on noin 100 europarlamentin 766 edustajasta.

Terho ei laskenut mukaan muiden ryhmien eurokriittisiä, vaikka esimerkiksi Essayah ei löytänyt omista unionia koskevista linjauksistaan kovin suurta eroa esimerkiksi ECR:n meppien vastaaviin.

– Mutta Terhon tekemä jako on tietysti politiikkaa, Essayah ymmärsi. Sosialistien ryhmään

kuuluva Mitro Repo (sdp) piti Terhon rajanvetoa keinotekoisena.

– Mutta jos asia halutaan ilmaista näin, niin eurofoobikkoja on sitten se sata, Repo sivalsi takaisin.

Liittovaltio-sanasta voi tulla huiskimisase

Europarlamentaarikoilla oli eriävät näkemykset siitäkin, onko merkkejä liittovaltiokehityksestä jo nähtävissä. Esimerkiksi saman poliittisen ryhmän (EPP) jakavat Essayah ja Kokoomuksen Petri Sarvamaa tuntuivat katsovan asiaa eri linssien läpi. Sarvamaan mielestä liittovaltiota ei siinä missään nähtävissä olevassa tulevaisuudessa.

Essayah puolestaan arveli, että liittovaltio-sanasta saattaa tulla eurovaaleissa poliittinen huiskimisase ilman, että sanan sisältöä avataan. Sanan vahvaa politisoitumista pitäisikin välttää ja keskittyä sen sijaan arvioimaan ehdokkaiden euroasenteita tosiasioiden perusteella. Meppien suhtautumista liittovaltiokehitykseen voi Essayah'n mukaan arvioida helposti muutamalla tärkeällä kriteerillä.

Essayah'n mukaan äänestäjä voi esimerkiksi selvittää, kannattaako ehdokas eurobondeja tai EU:n yhteistä valtiovarainministeriä. Vai haluaako hän kasvattaa EU:n budjettia nykyisestä tai koota EU-veroja, joista esimerkiksi nykyinen pankki- eli transaktiovero käy hyvästä esimerkistä.

– Nämä ovat kaikki elementtejä, jotka vievät unionia liittovaltiota kohti, Essayah sanoi.

Kyseisillä kriteereillä arvioituna Suomessa on joitakin EU-liittovaltiota kannattavia poliitikkoja, etunenässä eurooppaministeri Alexander Stubb.

Europarlamentissäkin pesii Essayah'n mukaan laaja kirjo erilaisten federalististen elementtien kannattajia. Vaikka puhtaak-siviljellyt federalistit ovat vähemmistössä, suurin osa suomalaismepeistäkin olisi valmis lihottamaan EU-budjettia nykyisestä jopa viisinkertaiseksi.

– Minun on henkilökohtaisesti vaikea nähdä, miten se olisi Suomen edun mukaista. Yhtä vähän kuin eurobonditkaan. Sehän tarkoittaisi Suomelle korkojen nousua, Essayah muistutti.

Populistit häiriköivät ja vaikeuttavat työtä

Eurokriisin voimaannuttama kansallismielinen pullikointi näytti jo kylästäytävän osaa mepeistä.

”Eniten olen huolissani Suomen taloudesta”

Sari Essayah kertoi, että vuosikautia samoissa asemassa jumittaneella eurokriisirintamalla on vaihteeksi joitakin hyviä uutisia liittyen Irlannin ja Espanjan tilanteen kohenemiseen. Toisaalta Kreikka ja Kypros ovat todennäköisesti tarvitsemassa vieläkin lisäapua, viimeistään vuoden 2014 loppupuolella. Portugalikin on yhä kysymysmerkki.

– Eniten olen kuitenkin nyt huolissani Suomen omasta taloudesta ja velkaantumisasteesta, Essayah kertoi.

Komission tuoreessa ennusteessa unioni ja euroalue ovat pääsemässä orastavaan kasvuun, mutta Suomessa vastaavia valonpilkkuja ei näy. Suomelle ennustetaan Euroopan matalimpiin kuuluvaa ta-

Kokoomuksen Sarvamaa ei toivonut europarlamenttiin yhtään enempää oikeistopopulisteja. Hänen mukaansa he ovat jo nyt puurottaneet parlamentin päätöksentekoa.

– Valiokunnissa heidän ainut tehtävänsä tuntuu olevan häiriköinti ja parlamentissa asioiden jumittaminen.

Essayah myönsi myös, että vaalien läheisyys ja populistien myyräntyo näkyy esimerkiksi siinä, että tulevan vuoden rahoituskehykset ovat tällä hetkellä yhä avoimena. Pahimmillaan se aiheuttaa sen, että jäsenmaissa EU-rahoitusta vastaanottavat saavat odottaa päätöksiä ja toimintansa suunnittelua.

– Eihän sekään kovin viisasta politiikkaa ole, Essayah totesi.

louskasvua. Essayah'n mukaan Suomen kyntäminen taloustaantumassa pisimpään on jossain määrin yllätys, mutta selittäviä tekijöitäkin on. Niihin kuuluvat suuret irtisanomisaallot ja niiden kasvua ja luottamusta hyydyttävä vaikutus. Toisaalta talouden rakenteellisiin muutoksiin ryhdyttiin Suomessa sangen myöhään ja osa niistä alkaa purra vasta ensi vuodesta lähtien.

Unionin tasolla vetoavat katseet on käännetty Saksaan, jonka toivotaan otavan suurempaa vastuuta koko maanosan elpymisestä. Positiiviset vaikutukset näkyvät kuitenkin tuskallisen hitaasti jälkisyklisen vientirakenteen Suomessa.

Samuli Rissanen